

Студија о процени утицаја на животну средину Пројекта изградње миксера за производњу гуме фабричког комплекса Linglong са пратећим инфраструктурним објектима на КП 19249, КО Зрењанин I

-ОДГОВОРИ ОБРАЂИВАЧА-

на достављена мишљења / питања заинтересоване јавности

Заинтересована страна	Грађански преокрет (бр. 93)
Адреса	Пупинова 20, 23000 Зрењанин
Датум предаје мишљења	22.02.2021.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.1:

Свесно кршећи законске прописе у претходних две године, а пре свега Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09) због почетка извођења радова на основу издатог решења којим се одобрава почетак радова без израде целовите Студије о процени утицаја на животну средину, носилац пројекта је у оквиру прве и друге фазе већ изградио километарски зид оградe око будуће фабрике гума и почео са изградњом "комплекса објеката за пословање у слободној зони", где није тражена Студија о процени утицаја на животну средину, док је у трећој фази, која подразумева изградњу "комплекса објеката производних погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром", постојала потреба да се изради део Студије о процени утицаја пројекта на животну средину, при чему у исто време носилац пројекта Линглонг игра пинг-понг и обраћа се Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине и подноси захтев за одлучивање о потреби израде друге Студије о процени утицаја на животну средину пројекта "Изградња миксера за производњу гуме фабричког комплекса Линглонг са пратећим инфраструктурним објектима" на к.п. бр.19249 КО Зрењанин I, која је предмет разматрања. При томе се све то не објављује на почетној или некој другој истакнутој интернет страни Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине, како би се што више грађана о томе информисало, већ се све то вешто крије на сајту, тако да се и претрагом једва може пронаћи, а осим тога је објављено у штампаном издању „Дневника“ који се ван АП Војводине не чита, у рубрици заједно са читулама.

Уместо да се прво изради целовита Студија о процени утицаја на животну средину целокупне фабрике гума, о томе одржи јавна расправа и упозна заинтересована јавност, све се ради аматерски, нетранспарентно и парцијално, уз помоћ и подршку државе која омогућава да се нешто гради без грађевинске дозволе, а нешто уз грађевинске дозволе које издаје мало Покрајина мало Град Зрењанин, само да би се удовољило кинеском инвестору и прво изградила највећа фабрика гума на Балкану, а затим тек формално давала сагласност на две Студије о процени утицаја на животну средину. Зашто то радите ?!

Одговор обрађивача Студије:

Намера Инвеститора је да цео фабрички комплекс буде изграђен у три фазе, које представљају засебне технолошке и логичке целине. Сходно важећем Закону о планирању и изградњи, Носиоцу пројекта је омогућена фазно пројектовање и изградња објеката на локацији. Начин на који се одређује надлежност за процес прибављања услова, сагласности и дозвола је дефинисан важећим Законом о планирању и изградњи, и предвиђа посебно одређивање надлежности за сваки објекат на локацији током изградње фабричког комплекса.

На основу Члана 2. тачка 20г. важећег Закона о планирању и изградњи јасно је прописано следеће:

20г) привредно-индустријски комплекс представља целину која се састоји од више међусобно повезаних функционалних целина, односно катастарских парцела, које могу имати различиту намену у функцији производних, непроизводних или других привредних делатности, односно производње енергије. Надлежност за издавање аката за градњу у привредно-индустријском комплексу утврђује се појединачно за сваки објекат у оквиру комплекса.

С обзиром на наведену могућност из члана 2. тачка 20г. Закона о планирању и изградњи, Инвеститор је целу изградњу фабричког комплекса поделио на три целине, и то на следећи начин:

1. прва фаза која се односи на формирање слободне зоне (има две подфазе), обухвата изградњу објеката који немају утицај на животну средину (управна зграда, портирнице, центар за рекреацију запослених, итд.) и који су ослобођени израде Студије;

2. друга фаза која се односи на израду пнеуматика (има 10 подфаза), и односи се на објекте који су обухваћени овом Студијом; и
3. трећа фаза која се односи на прераду каучука и обухвата објекте за намешавање сировина (миксерска постројења).

Прва и друга фаза су у надлежности локалне самоуправе Града Зрењанина, обзиром да чланом 133 објекти који потпадају под предмет грађевинске дозволе нису означени као објекти чија је надлежност Министарство (Покрајински секретаријат) за грађевинарство, саобраћај и инфраструктуру, док је трећа фаза, фаза прераде каучука дефинисана као процес за чију надлежност се предвиђа покрајински секретаријат.

Обзиром на обим пројектне документације и на процедуру обезбеђења неопходних услова, сагласности и дозвола, динамика изградње комплекса је сходно томе и организована. Сходно томе, кумулативни утицај целокупног комплекса приказан је овом Студијом о процени утицаја треће фазе (миксерска постројења).

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.2:

Што се тиче изражене Студије, она има велики број мањкавости, чије примедбе и мишљења једног удружења грађана не могу све у потпуности ни да обухвате. Оно што посебно издавајмо је следеће:

1. Имајући у виду да се израђивач Студије (ENACTA DOO BEOGRAD-VRAČAR) у Агенцији за привредне регисте води као микро предузеће, одговорите нам на следећа питања:

- А) Колико предузеће има запослених?
- Б) Које су стручне спреме запослених?
- В) Које лиценце поседују запослени?

Одговор обрађивача Студије:

А) Како је и наведено у питању, предузеће Enacta doo је регистровано као микро предузеће и има 2 (два) стално запослена лица.

Б) Један од запослених је дипломирани географ заштите животне средине а други запослени је машински техничар.

В) Запослени не поседују лиценце јер су стручних спрема за које није предвиђено издавање лиценци.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.3:

2. Зашто од 11. стране Доказ о квалifikацији лица за израду Студије нису приложени докази о квалifikованости свих чланова мултидисциплинарног тима за израду студије – по члану 19. Закона о процени утицаја на животну средину сви морају имати високу стручну спрему и 5 година рада у струци или звање одговорног пројектанта. У доступној документацији нису достављени докази за 3 од 6 чланова (Владимир Ђорђевић и Душан Анкић и Миленко Пауновић), од којих је очигледно да бар један члан (Миленко Пауновић) има средњу школу и аутоматски неодговарајућу лиценцу?

Одговор обрађивача Студије:

Тренутно важећа законска регулатива Р. Србије која уређују израду процена утицаја на животну средину не предвиђа посебна лиценцирања за правна лица која се баве овом делатношћу, осим прописане регистроване активности у АПР-у, коју компанија Enacta doo испуњава.

Иако је компанија која је вођа тима израђивача Студије основана априла 2018. године, сваки од стручњака који су чинили тим поседује појединачно преко 10 година искуства на консултантским пословима из области заштите животне средине и безбедности и здравља на раду, које је стекао у својој досадашњој каријери код других послодаваца.

Тим који је радио на предметној Студији је формиран на основу Решења о одређивању обима и садржаја Студије, предметног технолошког поступка, предвиђених врста сировина, метода и технологија планираних на смањењу утицаја, карактеристика предметне локације, итд. Тим су чинили:

- дипломирани географ заштите животне средине који поседује више од 10 година искуства у консултантским пословима заштите животне средине и БЗР-а,
- дипломирани инжењер технологије са положеним стручним испитом за послове БЗР-а и заштите од пожара и са преко 35 година искуства како на производним и руководећим функцијама у великим хемијским постројењима тако и на консултантским пословима заштите животне средине и БЗР-а, а пре свега хемијског удеса (СЕВЕКО постројења),
- лиценцирани дипломирани просторни планер са преко 20 година искуства,

- дипломирани инжењер машинства, лиценциран за аспекте енергетске ефикасности у индустрији и изградњи, са преко 7 година искуства,
- лиценцирани дипломирани инжењер геологије – хидрогеолог, са скоро 15 година искуства у консултантским пословима заштите животне средине и БЗР-а, и
- машински техничар са преко 10 година искуства у консултантским пословима заштите животне средине и БЗР-а.

Највећи део тима је своја искуства стицао у најразноврснијим индустријским постројењима на простору бивших република Југославије и југоисточне Европе, укључујући и више постројења гумарске индустрије у земљи и региону (ЕУ).

У питању је погрешно наведен члан тима са средњом стручном спремом јер је у питању Владимир Ђорђевић. Члан тима Владимир Ђорђевић има средњу стручну спрему (машински техничар) и преко 10 година искуства на пословима заштите животне средине и безбедности и здравља на раду у тренутку израде Студије, који између осталог укључује процене стања животне средине и процене утицаја на животну средину у најразноврснијим индустријским постројењима на простору бивших република Југославије и југоисточне Европе, укључујући и више постројења гумарске индустрије у земљи и региону (ЕУ). Активности на којима је био задужен овај члан тима укључују пре свега логистичко-организационе активности на координацији и комуникацији између чланова пројектантског тима и чланова тима обрађивача Студије, дистрибуцију документације, праћење задатих рокова, итд. Члан тима Миленко Пауновић је укључен у мултидисциплинарни тим као инжењер технологије са преко 35 година искуства како на производним и руководећим функцијама у великим хемијским постројењима тако и на консултантским пословима заштите животне средине и БЗР-а, а пре свега хемијског удеса (СЕВЕКО постројења). За члана тима Душан Анкић можемо допунити део око квалификација достављањем одговарајуће дипломе Машинског факултета и релевантних лиценци везаних за стручне области.

У сваком случају сматрамо да наведено не представља елиминишући фактор.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.4:

3. На 29. страни Студије се наводи: "Најближе стамбене јединице на предметној локацији налазе се у сеоском насељу Ечка, на око 700м јужно од граница предметне радне зоне, изграђени као објекти индивидуалне стамбене градње". Геодетским и другим мерењима на терену утврдили смо да се прве куће у сеоском насељу Ечка налазе на удаљености од 530м од граница комплекса Линглонг, а не 700 м као што се у студији наводи (слично је на истој страни наведено и за реку Бегеј, која је удаљена само 450м, а не 500м).

А) Имајући у виду наведено, захтевамо да нам доставите резултате геодетских и других мерења, којим ћете доказати да су наведени подаци у Студији тачни.

Б) Имајући у виду да је наведеним чињеницама грађанима Зрењанина јасно стављено до знања шта их све може очекивати у вези рада фабрике гума, одговорите нам да ли ће производни процес утицати и како на квалитет ваздуха односно да ли ће се доћи до било каквог загађења ваздуха?

В) На који начин планирате да вршите мерења емисије евентуалних непријатних мириса и загађујућих честица у ваздух продуката сагоревања (суспендоване материје, SOx, NOx, CO, чађ и пепео)?

Г) Где ће тачно бити постављена мерна места са сензорима за детекцију потенцијалних непријатних мириса и опасних супстанци у ваздуху, с обзиром на "смрадове" који су правоснажном судском одлуком довели до затварања Кафилерије "Прекон" у Зрењанину на 5 година, односно на који начин ће грађани то моћи јавно и транспарентно да контролишу?

Д) Каква је могућност угрожавања здравља људи, а посебно оних са респираторним проблемима, приликом испуштања загађујућих честица из планиране фабрике гума?

Ђ) Да ли ће бити аутоматског узбуђивања запослених у непосредној близини радне зоне "Југоисток" као и околног становништва у случају штетних емисија у ваздуху проузрокованих планираним укупним производним капацитетом фабрике?

Е) Какве мере противпожарне заштите и безбедности и здравља на раду за запослене ћете предузети да не дође до смртних исхода по људе као и негативног утицаја на животну средину услед емисије у ваздух продуката сагоревања и евентуалног пожара?

Ф) Колики су укупни ватрогасни капацитети фабрике, радне зоне "Југоисток" и Града Зрењанина?

Одговор обрађивача Студије:

А) Наведена тврдња о прецизно измереној удаљености је дискутабилна и сматрамо да не би требало да

представља било какав елиминисајући фактор јер не представља основ који може да доведе до значајних и битних измена у закључцима ни по једном параметру обрађеном Студијом. У сваком случају, најјужније позиционирани производни објекти унутар будућег индустријског комплекса, који су уједно и предметни објекти миксера, налазе се на око 1.000 м од најближих, индивидуалних стамбених јединица насеља Ечка. Извођење геодетских мерења не представља законску основу код израде Студије нити је прописана решењем о утврђивању обима и садржаја Студије издатим од надлежног покрајинског органа.

Б) Тачком 3.5 Студије детаљно су приказани сви емитери у ваздух и све супстанце емитоване у ваздух из предметних објеката, као и пројектовани системи смањења концентрација емитованих супстанци. Тачком 3.6 Студије детаљно су описани системи третмана емисија у ваздух који су предвиђени пројектом, карактеристике и ефикасност предвиђених система. Тачком 6.2 су описани утицаји који се очекују током рада пројекта, дефинисани на основу емитованих полутаната, система за третман емисија и ефикасности ових система, и извршено поређење са прописаним граничним вредностима.

В) Није предвиђено да се врши мерење непријатних мириса јер не постоји национална регулатива која уређује овај аспект нити постоје граничне вредности са којима би се поредили измерени резултати а не постоје ни лабораторије које су опремљене и акредитоване а оваква мерења. У сваком случају, пројектованим методама и системима третмана емисија у ваздух омогућиће се смањење концентрација угљоводоника који су главни узроци непријатних мириса, а тиме и сама редукција непријатних мириса. Имајући у виду да се у оквиру објеката миксера не планирају инсталације за сагоревање, мониторинг емисија у ваздух услед сагоревања је детаљно обрађен у Студији о процени утицаја објеката за производњу пнеуматика и пратеће инфраструктуре, која је добила сагласност надлежног органа Градске Управе града Зрењанина 01. октобра 2020. године, Решењем бр. IV-08-04-501-78.

Г) Као што је овде напоменуто, није планирано осматрање тј. мерење непријатних мириса. На простору општине Зрењанин постоје 3 мерне станице за континуално праћење квалитета ваздуха, од чега су две у самом граду и једна у насељу Елемир, и нису предвиђени нити захтеване додатне мерне станице за осматрање квалитета ваздуха.

Д) Емисије у ваздух би могле да имају негативан утицај на здравље људи, али имајући у виду да ће емисије из свих емитера бити испод прописаних граничних вредности, утицај је сведен на минимум. Како је прописано Законом о заштити животне средине, оптерећење животне средине представља појединачни или збирни утицај активности на животну средину које се може изразити као дозвољено уколико је у оквиру граничних вредности. Такође, Закон прописује и заштиту ваздуха која се остварује, између осталог, смањењем загађивања ваздуха загађујућим материјама испод прописаних граничних вредности. Имајући у виду да је за предметни пројекат предвиђено испуштање емисија само испод прописаних граничних вредности, може се констатовати да нема негативног утицаја по живи свет укључујући и здравље људи. Поред тога, удаљеност осетљивих рецептора од индустријског комплекса и смер дувања доминантних ветрова имају повољан ефекат на елиминисање утицаја на здравље људи.

Ђ) Нису планиране мере аутоматског узбуђивања нити се реализацијом предметног пројекта очекује потреба за имплементацијом оваквих мера. Могућност аутоматског узбуђивања запослених у непосредном окружењу будућег индустријског комплекса не представља законску обавезу и као таква није предвиђена овом Студијом. Није јасно и на који вид узбуђивања се мислило у питању тј. на узбуђивања услед чега. Унутар предметног индустријског комплекса не постоје складишни капацитети опасних хемикалија и сировина код којих би услед акцидената постојала могућност наглог и критичног угрожавања квалитета ваздуха, што је и обрађено тачком 7. Студије.

Е) Приликом пројектовања овог пројекта, поштују се правила пројектовања прописана у Републици Србији, укључујући и регулативу која дефинише заштиту од пожара (закони, уредбе, правилници) у складу са наменом објеката и примењеном технологијом, а за одређене објекте се израђују и засебни делови пројектне документације којима се дефинише безбедно постављање и они су предмет одобрења тј. сагласности надлежних органа МУП-а. У сваком случају, инвеститору није у интересу да инвестира у пројекат који може бити лако пожарно угрожен. У односу на намену и величину објеката а поштујући важеће прописе заштите од пожара, предвиђено је постављање унутрашње хидрантске мреже капацитета 3x2,5 l/s, као и спољашње капацитета 7x5 l/s тј. укупно 42,5 l/s. Поред тога, у тачки 7.2. Студије је извршена процена ризика од удеса, укључујући удес услед пожара, при чему је применом матрице квантификовања ризика, ризик од пожара процењен као мали. Делом пројектне документације која прописује заштиту од пожара у предметним објектима миксера, извршена је процена опасности од пожара, извршена подела објекта на пожарне секторе, дефинисани евакуациони путеви, приказане инсталације за аутоматско откривање и дојаву пожара, приказане стабилне инсталације за гашење пожара, мобилна опрема за гашење пожара, итд. У свим објектима миксерска

обрађених овом Студијом, осим чилерских постројења, предвиђена је уградња инсталација аутоматске дојаве пожара док је за објекте БО 002 – Намешавање сировина за PCR, БО 003 – Складиште сировина, и БО 005 – Намешавање сировина за TBR, предвиђена је и уградња стабилних аутоматских инсталација за гашење пожара водом - спринклер системас. Такође, Студија дефинише и све мере превенције, приправности и реаговања на удес, укључујући и пожар. Такође, унутар самог индустријског комплекса је планирана изградња објекта Ватрогасне станице (објекат БО 037), у склопу Фазе II изградње, која је обрађена посебном Студијом која је одобрена од стране надлежног органа Општине Зрењанин.

Ф) ватрогасни капацитети предметног индустријског комплекса су сумирани у одговору под тачком Е) а детаљно приказани у Студији. Коначни детаљи око организације противпожарне заштите могу бити познати тек након званичне категоризације комплекса са аспекта пожарне угрожености коју обављају стручњаци надлежног Министарства (МУП), Сектора за ванредне ситуације, и коју је могуће извести тек након пуштања у рад предметног пројекта. Ватрогасни капацитет радне зоне „Југоисток“ није познат у тренутку израде Студије јер нису познате врсте, тип и број постројења које ће се градити у радној зони, па тиме нема значај по закључке ове Студије. На територији општине Зрењанин постоји 23 добровољних ватрогасних друштава са преко 20 интервентних возила.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.5:

4. С обзиром на то да је укупан производни капацитет свих погона пројектован за производњу 13,62 милиона пнеуматика годишње, то ће подразумевати свакодневно допремање репроматеријала и помоћних средстава и отпремање готових производа из фабрике (340 дана годишње, 24h/дан у 3 смене) искључиво помоћу великих камиона-шлепера, који ће загађивати ваздух издувним гасовима и подизањем прашине, и стварати несносну буку на прилазу фабрици, а имајући у виду да је на подручју Специјалног резервата природе "Царска Бара" евидентирано присуство 240 врста птица, због чега је ово подручје и проглашено за Рамсарско подручје тј. уписано је у UNESCO листу мочварних подручја од међународног значаја (што се наводи и на 44. страни Студије у поглављу 2.6.2 Фауна), оправдано се поставља питање угрожавања постојећег вишегодишњег успостављеног еко система. Поводом тога, имамо следећа питања:

А) Шта намеравате да учините да до тога не дође односно на основу чега се процењује да наведених 240 врста птица које спадају у покретљиве врсте (од којих 207 врста припада строго заштићеним врстама према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива) неће отерати бука више стотина камиона, који ће долазити и одлазити из фабрике гума, испуштати гасове и подизати прашину?

Б) На који начин ћете мерити буку од транспортних средстава која ће се генерисати на отвореном простору приликом њиховог доласка и одласка из фабрике гума?

Одговор обрађивача Студије:

А) Крајњи рубни делови СРП „Царска Бара“ се налазе на преко 2км од граница предметног комплекса на којима се очекује генерисање највеће буке од транспортних средстава. За транспорт ће се користити савремени камиони које покрећу мотори емисионе класе ЕУРО 6 и којима је омогућено да је утицај од изазивање неугодности генерисаном буком и емисијом издувних гасова од транспортних средстава смањен на најмању могућу меру, које су иначе и прописане емисионом класом примењивом у ЕУ. Бука од транспортних средстава се генерише на отвореном простору и па ниво буке експоненцијално опада са удаљавањем од извора.

Б) Мерења буке су прописана тачком 9. Студије, и то подтачкама 9.2.6 и 9.3.5.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.6:

5. На 78. страни Студије је наведено: "Отпадно процесно уље, као ток опасног отпада, сакупља се у адекватној амбалажи и транспортује до интерног складишта опасног отпада (Објекат БО 017) које ће бити изграђено унутар предметног индустријског комплекса и служиће за привремено складиштење свих токова опасног отпада комплекса до преузимања од стране овлашћених организација". Одговорите нам на питање:

У којој амбалажи ће се депоновати/сакупљати отпадно процесно уље и који максималан временски период је планиран за његово "чување" у складишту Линглонга до момента преузимања од стране овлашћених организација?

Одговор обрађивача Студије:

Тачком 8.4 Студије прописане су мере којих ће Инвеститор морати да се придржава током редовног рада

пројекта, између осталог и мере за правилно управљање отпадом и опасним отпадом, а позицијом 9 у оквиру тачке 8.4 – Управљање отпадом прописано је управљање течним опасним отпадом у који се сврставају и отпадна уља, и то:

Течни опасни отпад да сакупља у одговарајућој металној буради или IBC контејнерима који су смештени на секундарне прихвате одговарајуће запремине ради прикупљања евентуалних проливених течности током манипулације и услед евентуалних оштећења амбалаже и привремено ускладишти у објект БО 017 - Складиште опасног отпада.

Максимални очекивани период привременог складиштења отпада на локацији генератора је око месец дана, од тренутка настанка до момента преузимања од стране овашњеног сакупљача, док је законом прописан максимални период од 12 месеци привременог складиштења на локацији генератора отпада.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.7:

6. На 83. страни Студије је наведено: "Радам овог постројења не долази до генерисања посебних токова отпада. Отпадне воде се могу јавити само током ремонта када се врши пражњење расхладне воде из система. Нема технолошких извора емисија у ваздух из овог објекта". Наше питање гласи:

У ком временском периоду ће се вршити ремонт и на који начин ће се поступати са отпадном расхладном водом?

Одговор обрађивача Студије:

У питању се наводи опис Објекта БО 001.1 – Чилерско постројење 1 из Студије, који ће опслуживати расхладном водом ПЦР миксер (објект БО 002). Пројектном документацијом нису прецизирани ремонтни периоди а сама временска одредница не представља основ за анализу Студијом, осим чињенице да једино приликом ремонта долази до генерисања отпадних вода. Како је и наведено Студијом, отпадне воде настале услед пражњења расхладних система миксера тј. чилерски постројења током ремонта, су једине отпадне воде које се јављају као резултат технолошких процеса у миксерским постројењима. Све технолошке отпадне воде из индустријског комплекса, укључујући и расхладне воде из чилерских постројења миксера, се сакупљају технолошком интерном канализацијом и одводе на интерно постројење за третман отпадних вода (објект БО 036), чији је принцип рада детаљно приказан тачком 3.6 Студије.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.8:

7. Како је на 93. страни Студије наведено: "имајући у виду да на предметном подручју није обезбеђено снабдевање водом, предвиђа се прикључење на градску водоводну мрежу повезивањем на систем радне зоне "Југоисток I" на северу". С обзиром на престанак рада постројења за пречишћавање воде односно тзв. Фабрике воде у Зрењанину због експлозије и незадовољавајућих резултата свих параметара за време пробног рада, као и чињенице да ни ЈКП "Водовод и канализација" није било у стању да обезбеди одговарајући притисак у водоводним цевима посебно у зградама колективног становања и рубним деловима града, као и да је у наредном периоду због недостатка довољне количине воде за становништво потребно ископати 4 нова бунара и обезбедити велики број пумпи за воду, детаљно нам одговорите на следеће питање:

Како ће се прикључивање овог гигантског постројења на „постојећу градску водоводну мрежу“ одразити на водоснабдевање становништва града Зрењанина и околних насељених места, ако већ сада нема довољно воде за грађане Зрењанина?

Одговор обрађивача Студије:

На основу Услови за пројектовање и прикључење Објекта миксера за производњу гуме фабричког комплекса Линг Лонг са пратећом инфраструктуром, који су добијени од стране ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин 02.07.2020. у оквиру обједињене процедуре исходавања услова од надлежних органа, и који су приложени уз Студију, предвиђено је Прикључење на јавну водоводну мрежу града Зрењанина. Овим условима прописано је прикључење на водоводну мрежу (начин, инсталације, пречници, материјали, шахтови, итд.). Идејним решењем је предвиђени максимални захтев за водоснабдевањем будућег комплекса од 64 литара у секунди, односно на основу захтеваних 4.655 кубних метара на дан долази се до просечних око 54 литара у секунди. Како се наводи у условима издатим од ЈКП-а, пропусна моћ цевовода хидрауличног пречника Ø350 mm са којег се снабдева водом РЗ Југоисток I и даље РЗ Југоисток II, насеља Ечка, Стајићево, итд. у оптималним условима рада је 20–90 l/s. ЈКП није предвидео никакве додатне услове или ограничења у снабдевању комплекса водом у издатим условима.

У сваком случају и у циљу обезбеђивања нормалног и несметаног производног процеса, инвеститор ће размотрити и инвестирање у сопствено водоснабдевање изградњом/бушењем бунара, поштујући законске

одредбе прописане релевантном законском регулативом која уређује област хидрогеолошких истраживања и експлоатације подземних вода. Поштовањем законских прописа из области геолошких и хидрогеолошких истраживања, обезбеђује се експлоатација подземних вода у режиму који не утиче негативно на статус подземних вода, пре свега на квантитативни статус, јер се детаљним истраживањима врше овера резерви које се могу експлоатисати а без негативног утицаја на водоносни слој(еве).

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.9:

8. На 94.страни Студије је наведено: "Узимајући у обзир процењене количине воде по потрошачима, укупна количина потребне воде за несметано функционисање индустријског комплекса је око 4.665 m³/дан".

С обзиром на наведену количину воде која је потребна за несметан рад индустријског комплекса од око 4.665 м³/дан и наведену чињеницу да ће једна фабрика за производњу гума бити директно прикључена на градски водовод Града Зрењанина као и на чињеницу да Град Зрењанин има проблем са пијаћом водом у задњих 20 година, у којој мери ће ова инсталација новог Индустријског комплекса угрозити живот и здравље грађана Зрењанина и околине?

Одговор обрађивача Студије:

Видети одговор на питање бр. 8.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.10:

9. На 97.страни Студије се на неколико места наводи појам "прашката материја". Наше питање гласи:

Шта тачно подразумевате под појмом прашката материја односно нигде у даљем тексту нисте навели да ли се ради о РМ 10 или РМ 2.5 прашкастим материјама (честицама)?

Одговор обрађивача Студије:

Врсте и тип прашкастих материја нису посебно приказивани на првом месту јер пројектном документацијом нису дефинисани на тај начин а на другом месту јер је циљ био извршити поређење са прописаним граничним вредностима које су Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл. гласник РС, бр. 111/2015) прописане искључиво као „укупне прашкасте материје“.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.11:

10. На 98.страни је наведена Табела 13 Укупне количине годишњих емисија у ваздух из складишта чађи и силике.

С обзиром на наведене третмане емисија у ваздух које планирате да примените (примарни и секундарни), постављамо питање зашто у табели 13 нису наведене вредности прашкастих материја (РМ 10 и РМ 2.5), ксилена, угљоводоника без метана и непријатних мириса након примарног и секундарног третмана?

Одговор обрађивача Студије:

Примарни и секундарни третман који се наводе у Студији представљају неодвојиве системе, при чему се емисије са примарног третмана директно упућују на секундарни, тако да није могуће приказивати засебно резултате учинка ова два третмана. Имајућу у виду да се не врши испуштање у атмосферу након примарног третмана већ се примарно третирају ваздух директно шаље на секундарни третман, пројекат не предвиђа дефинисање концентрација загађујућих материја између два третмана па као такви нису ни приказани у Студији. Концентрације које се испуштају након третмана, за сваку материју засебно, су приказане Табелама бр. 19 и бр.21.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.12:

11. На 100.страни Студије је наведена Табела 15 Укупне количине годишњих емисија у ваздух из производних погона.

С обзиром на наведене третмане емисија у ваздух које планирате да примените (примарни и секундарни), постављамо питање зашто у табели 13 нису наведене вредности прашкастих материја (РМ 10 и РМ 2.5), ксилена, угљоводоника без метана и непријатних мириса након примарног и секундарног третмана?

Одговор обрађивача Студије:

Видети одговор на питање бр. 11.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.13:

12. Од 125-127.странице Студије су наведене табеле 23, 24, 25 у којима су дати подаци о здравственом стању становништва у 2018. Години у Граду Зрењанину.

А) Зашто у наведеним табелама нисте навели канцерогена обољења и системске болести код одраслог становништва и код деце, с обзиром на неопориву чињеницу да је у задњих 10 година присутан рапидан пораст канцерогених обољења и системских болести код становништва Републике Србије?

Б) На који начин ће утицати на загађење ваздуха полутанти из вашег индустријског комплекса као додатни вид загађења на већ постојеће загађење града Зрењанина и околине?

Одговор обрађивача Студије:

А) У циљу елиминације субјективног приказивања и тумачења, дате информације су директно преузете од званичне здравствене установе која прати, евидентира и публикује здравствено стање становништва предметног подручја – Завод за јавно здравље Зрењанин, на начин како су подаци јавно и објављени. Као што се у наведеним табелама може видети, статус учесталости обољевања различитих старосних структура становништва је приказан према деловима здравственог система људи који су подложни обољевању, што не искључује чињеницу да су приказаним бројевима обухваћена и канцерогена обољења и системске болести, наравно за одређене делове тела односно система.

Б) Видети одговор на питање бр. 4 / Д).

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.14:

13. На 141.страни у вези АЛОНА програма сте навели: "За честице (прашкасте материје), моделовање дисперзије није рађено због ограничења самог програма"

Имајући у виду да сте навели да АЛОНА програм има ограничење у погледу прашкастих материја, а у табелама (бројеви табела од 31-33) сте навели да су вредности за прашкасте материје једнаке нули, одговорите нам да ли сте на овај начин довели у заблуду јавност да заправо неће доћи до емисија прашкастих материја из било ког емитера у кругу будуће фабрике за прераду гума?

Одговор обрађивача Студије:

Табеле бр.31, бр.32 и бр.33 приказују емисије у ваздух које се генеришу и испуштају из објеката за производњу пнеуматика (производне хале PCR – БО 006, TBR – БО 007 и OTR/AGRI – БО 008) и код којих у емисијама у ваздух не постоје прашкасте материје већ угљоводоници и ксилен. Прашкасте материје се могу наћи само у отпадним гасовима који се емитују у ваздух из објеката миксера.

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.15:

14. На 199.страни Студије код поднасловa Заштита вода под б.тачком се наводи: "Носилац пројекта је дужан да: 6. Примени најбоље доступне технике (BAT) према критеријумима датим у оквиру Уредбе о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности емисије (ГВЕ) у интегрисаној дозволи ("Сл. гласник РС", бр 84/05), тј. препоруке дефинисане BREF документима".

С тим у вези, одговорите нам које BAT-ове планирате да примените у вашем индустријском комплексу ради заштите вода?

Одговор обрађивача Студије:

Узимајући у обзир врсту индустријских активности које су планиране унутар индустријског комплекса, не постоје прописане BAT технологије за гумарску индустрију.

У сваком случају, методе које су пројектоване за потребе смањења загађења у отпадним индустријским водама представљају методе које су у потпуности усаглашене са решењима која су наведена референтним документом најбоље доступних техника (BAT) за третман отпадних вода у сектору хемијске индустрије, објављеном 2016. године од стране Joint Research Centre (JRC) као научног сервиса Европске Комисије (наслов оригинала на енглеском језику: *Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Common Waste Water and Waste Gas Treatment/Management Systems in the Chemical Sector*).

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.16:

15. Имајући у виду да је на 199. страни Студије у поднаслову **Заштита вода** наведено да је носилац пројекта дужан да примењује БАТ-ове дефинисане BREF документима везане за загађење вода, а да од 201-203. стране Студије код поднаслова **Заштита ваздуха** нигде није наведена ова обавеза за загађење ваздуха односно нигде није наведено да је носилац пројекта дужан да примењује БАТ-ове за квалитет ваздуха, одговорите нам на следеће питање:

Које БАТ-ове планирате да примењујет у случају загађења ваздуха?

Одговор обрађивача Студије:

Узимајући у обзир врсту индустријских активности које су планиране унутар индустријског комплекса, не постоје прописане БАТ технологије за гумарску индустрију. Такође, примена најбољих доступних техника у третману отпадних гасова није прописана условима надлежних органа исходованим за потебе пројектовања.

У сваком случају, методе које су пројектоване за потребе смањења загађења у отпадним гасовима представљају методе које су у потпуности усаглашене са решењима која су наведена референтним документом најбоље доступних техника (БАТ) за третман отпадног гаса у сектору хемијске индустрије, објављеном 2016. године од стране Joint Research Centre (JRC) као научног сервиса Европске Комисије (наслов оригинала на енглеском језику: *Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Common Waste Water and Waste Gas Treatment/Management Systems in the Chemical Sector*).

Питање/мишљење заинтересоване стране бр.17:

На основу свега наведеног, сматрамо да израђивач студије није у потпуности и довољно стручно анализирао све параметре у Студији и елиминисао најважније ризике по здравље становништва и животну средину у погледу обима и квалитета.

С обзиром на то да одлука Техничке комисије мора бити усмерена на интерес јавности, то значи да се ова Студија о процени утицаја на животну средину **МОРА ОДБИТИ, а израдити нова као целина**, јер како се носилац пројекта Линглонг обратио Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине и поднео захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину пројекта "Изградње миксера за производњу гуме фабричког комплекса Линглонг са пратећим инфраструктурним објектима", на исти начин се пре неколико месеци обратио Граду Зрењанину за давање сагласности на Студију о процени утицаја пројекта на животну средину "Комплексе објеката производног погона за производњу пнеуматика са пратећом инфраструктуром" истог носиоца пројекта.

Имајући у виду да овом Студијом није обухваћен цео фабрички комплекс Линглонг, изричито захтевамо да се у потпуности поштују законски прописи из области заштите животне средине и не дозволи никакво неодговорно и бахато понашање носиоца пројекта "Linglong International Europe" Д.О.О. Зрењанин.

Захтевамо од Техничке комисије да ради професионално и по савести, а не по политичким директивама на штету грађана и да у свом извештају предложи одбијање давања сагласности на предмету Студију која није израђена као целина, која је непотпуна и нестручна, јер штета која може бити нанета реализацијом пројекта и пуштањем у рад фабрике за прераду и производњу гума може бити дугорочна, немерљива и непоправљива.

Одговор обрађивача Студије:

Видети одговор на питање бр. 1.

Dragan Kovačević, direktor
ENACTA DOO BEOGRAD-VRAČAR